

Nr 21

Av herr **Bengtson**, om statens övertagande av alla kostnader för skador på grund av alkoholbruk.

(Lika lydande med motion nr 27 i Andra kammaren)

Ett av vårt lands största samhällsproblem är de skador som följer av alkoholförtäringen. Enligt en uppskattning av en känd vetenskapsman avlider årligen ca 5 000 personer av alkoholskador. Vid anstalter och inackorderingshem för alkoholmissbrukare finns drygt 3 000 platser. I sammanhanget bör också nämnas alla de som dömts för rattfylleri och rattonykterhet och ett stort antal andra brott som skett i samband med alkoholförtäring. Ett stort antal av dem som är intagna på ungdomsvårdsanstalter torde också ha kommit dit på grund av alkoholmissbruk.

Utöver de straffbara och synliga skadorna på grund av alkoholförtäring kan det förmodas att stora kostnader åsamkas det allmänna genom kostnader dels för alkoholisterna och deras familjer, dels för dem som inte är alkoholister i formell mening men som ändå är grova missbrukare och därför inte kan sköta sin ekonomi och således mer eller mindre ligger samhället till last.

Ungdomsfylleriet har ökat avsevärt under senare år, och alkoholbruket har trängt ned i allt lägre åldersgrupper. På grund härav har det blivit nödvändigt för kommunerna att i största möjliga utsträckning försöka vidtaga preventiva åtgärder. Ungdomsgårdar, fritidslokaler och andra arrangemang för att om möjligt få sunda fritidssysselsättningar åt ungdomen ordnas delvis mot bakgrunden av bekymren för alkoholbruket. De medför avsevärda kostnader för kommunerna.

Av alla de kostnader som här endast antytts kommer en stor del på kommunerna. Statsbidrag utgår till en stor del av kostnaderna — t. ex. för nykterhetsnämnderna o. d. — men trots detta torde kommunerna ha avsevärda kostnader för skador som uppkommit av alkoholbruket.

Alkoholbruket är givetvis en oerhörd nationalekonomisk förlust för vårt land, främst genom den produktionsnedsättning det medför som inte kan uppskattas lägre än till 8—10 miljarder per år. Även om skatt bara är en överföring av medel från individen till staten eller kommunen blir skattebortfallet större för det allmänna än inkomsterna på alkoholdryckerna. De skattemedel som inkommer på alkoholdryckerna, i statsverkspropositionen uppskattade till drygt 2 000 miljoner för nästa budgetår, går emellertid helt till staten. Eftersom staten får alla skattemedel som inkommer på alkoholförbrukningen borde den också vidkännas alla de utgifter som orsakas därav. Följaktligen bör kommunerna helt befrias från kostnaderna som följer av alkoholskadorna. I de fall då det är lämpligast att kommunerna handhar

de administrativa uppgifterna med alkoholskadade bör statsanslag utgå med hela beloppet.

Med anledning av vad som sålunda anförts hemställas,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning och förslag till statens övertagande av alla kostnader för skador som uppkommer på grund av alkoholbruket.

Stockholm den 14 januari 1969

Torsten Bengtson (cp)